

Redengevende omschrijving 'Jacob Catslaan 7'.

(aangepast op 27-05-20 op grond van informatie uit rapport Hylkema Erfgoed)

Jacob Catslaan 7

Tuinmanswoning met bollenschuur uit 1922, in hoofdvorm nog herkenbaar als voormalige veestal (19^e eeuw), met nog inbegrepen een 18^e-eeuwse fruitmuur met steunberen. Het pand staat op het voormalige grondgebied van Bosch en Hoven, een bijzonder groots opgezette buitenplaats langs de Heereweg, ten zuiden van de Spanjaardslaan. De huidige zuidgevel van het pand is deel van de 18de-eeuwse ommuurde moestuin met kassen, behorend tot Bosch en Hoven. Tegen de noordzijde van deze muur is in de 19^e eeuw een koestal gebouwd, eveneens ten behoeve van de agrarische activiteiten op het landgoed. In 1922 is de koestal geheel of gedeeltelijk vervangen door een tuinmanswoning met bollenschuur. Het pand ligt sindsdien te midden van de villawijk die op de gronden van Bosch en Hoven is gerealiseerd. Behalve dit pand, resteren uit de periode van buitenplaats Bosch en Hoven nog twee representatieve dienstwoningen, nu gelegen aan de Caspar Fagellaan.

Het opmerkelijke pand bestaat uit een langgerekte bouwmassa met één bouwlaag en een zolderverdieping onder een haaks op de straat liggend zadeldak met rode pannendekking en houten windveren. Het lange zadeldak wordt halverwege onderbroken door een korte dwarse steekkap voor de entreepartij. Er zijn houten bakgoten met dito klossen. De diverse topgevels en de bovenste gevelstroken zijn verlevendigd met gepotdekseld houtbeschoot. Verder zijn de gevels in cementpleister beraapt. In de op de straat gerichte kopgevel bevindt zich een forse ingang met een dubbele deur. Verder zijn er diverse zij-ingangen en vensters.

Motivering voor plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst

Architectuur, bouw- en/of kunsthistorische waarde

Het pand is een representatief voorbeeld van een in een landelijke architectuur vormgegeven dienstwoning met een voor deze omgeving kenmerkende agrarische functie. De woning met bollenschuur kenmerkt zich door een gaaf behouden, landelijke architectuur, met name door het gebruik van hout in combinatie met het staand beschoot in de topgevels. Details zoals de overstekende daken onderscheiden het woonhuis van de schuur met garage. De functie van de gebouwdelen is in de architectuur nog afleesbaar, onder meer in de vensters en detaillering. Van de oudere bouwfases resteert de tuinmuur en de hoofdvorm van het gebouw. De tuinmuur zelf heeft bouwhistorische waarde.

Stedenbouwkundige en situationele waarde

De langgerekte bouwmassa en de kenmerkende hoofdvorm van het gebouw zijn afwijkend ten opzichte van de bebouwing in de omringende villawijk. De oriëntatie van het gebouw is gedictieerd door de 18^e-eeuwse fruitmuur die dienst doet als zuidgevel. Het volume verwijst naar de oorsprong van het gebouw als veestal en later bollenschuur. Het pand vertegenwoordigt een hoge ensemblewaarde als tamelijk gaaf gebleven tuinmanswoning met bollenschuur, waaraan het vroegere grondgebruik van de streek afleesbaar is. Het pand is daarnaast in de stedenbouwkundige context van villawijk een uniek en herkenbaar volume.

Cultuurhistorische waarde

Vanuit de gebruiksgeschiedenis heeft het pand een hoge cultuurhistorische waarde. In de huidige verschijning is het pand een gaaf behouden en representatief voorbeeld van een tuinmanswoning met bollenschuur, en als zodanig een herkenbaar element van de belangrijke bollenteelt in dit gebied in de 19de en eerste helft 20ste eeuw. De oorsprong van het pand ligt in de 18de eeuw. Uit die tijd dateert de zuidgevel, een nog als zodanig herkenbare fruitmuur met steunberen die deel uitmaakte

van de begrenzing van de moestuin en waartegen broeibakken en kassen stonden. Tegen de noordzijde van de fruitmuur is in de 19^e eeuw de veestal gebouwd, die nog herkenbaar is in de hoofdvorm van de huidige tuinmanswoning. Met de fruitmuur herbergt het pand een in de Haarlemse context zeldzame verwijzing naar de grotendeels verdwenen buitenplaatscultuur op deze plek en vooral de daarbij behorende nutstuinen en agrarische activiteiten.

Het object, een in hoofdopzet en exterieur gaaf bewaard gebleven tuinmanswoning met bollenschuur, oorspronkelijk stalgebouw met een bijzondere 18^e eeuwse fruitmuur als zuidgevel, met kenmerkend langgerekt bouwvolume en landelijke architectonische vormgeving, is op basis van bovenstaande motivering beschermenswaardig als gemeentelijk monument in de gemeente Haarlem.